

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۶۱۷

شنبه ۱۴ تیر ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۰۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۰۵

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز يك شنبه

نهم تیر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان : استخر - پردلی - دکتر امیر نیرومند - طباطبائی قمی
- ۳) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مهندس اردبیلی
- ۴) تقاضای آقای صارمی دائر به مطرح شدن مصوبات موقت کمیسیون مشترك دادگستری
- ۵) شور دوم گزارش کمیسیون دادگستری راجع به مجازات اخلاگران در صنعت نفت
- ۶) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای

رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل فرائت میشود.

(شرح زیر فرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر آهی . رامبد . سراج حجازی . دولتشاهی . صدر زاده . قرشی . دکتر عدل . کاظم شیبانی . کشکولی . عرب شیبانی . فضائلی مرتضی حکمت . دهقان . جلیلی . حشمتی زنگنه . مهندس جفرودی . دکتر فریدون افشار . عبد الحمید بختیار . مهندس ظفر . خزیمه علم . تیمورتاش . اسفندیاری . دکتر امین .

سالار بهزادی . یار افشار . صراف زاده . مهندس بهبودی . معین زاده . نصیری . سنندجی . شادمان . بوربور . اورنگ . امامی خوئی . دکتر شاهکار . مسعودی . کیکاوسی . دکتر رضائی . صفاری . ثقة الاسلامی غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر نفیسی قراگزلو . دکتر عمید . دکتر طاهری . بزرگ ابراهیمی دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان : موسوی - صابق - بوشهری . دکتر پیرنیا . دکتر سعید حکمت . خلعتبری .

ابتهاج . فرود . دکتر هدایتی . خرازی مهندس فروغی . دکتر اصلان افشار . صارمی رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد
۲- بیانات قبل از دستور آقایان : استخر - پردلی - دکتر امیر نیرومند . طباطبائی قمی رئیس - امروز نطق قبل از دستور است ، آقای استخر

استخر - بنده برای نطق قبل از دستور امروز يك زمینه ای تهیه کرده بودم که حالا هم البته از آن زمینه منصرف نشده ام ولی دیشب در روزنامه کیهان و اطلاعات برخورد بيك موضوعی کردم که لازم دیدم در اطراف این موضوع چند دقیقه صحبت کنم که حالا از رومیخوانم و با اطلاع آقایان میرسانم ، البته نمیدانم تمام نمایندگان محترم ، بلکه عموم موکلین ما و ملت اسلام نسبت باین موضوع تعلق خاطر دارند و علاقمند هستند ، با اجازه آقایان شروع میکنم قبل از شروع بمقصود لازم میدانم افتتاح مرکز اسلامی را در شهر واشنگتن بدنیای اسلام و چهارصد میلیون برادران اسلامی در اقطار جهان صمیمانه تبریک بگویم روز جمعه ۷ تیرماه ۱۳۳۶ - ۲۹ ذیقعد ۲۸ ژون دو روز پیش برزندن ایزنهاور رئیس جمهور امریکا که بزرگترین شخصیت قرن بیستم است خود و همسرش بدون کفش وارد خانه خدا مسجد مسلمین در امریکا شد و این مرکز اسلامی را با تشریفات مجلل باشکوهی با حضور سقرا و نمایندگان دول اسلامی و شخصیت های برجسته امریکا افتتاح نمود .

من از پشت این تریبون از مرکز قانون گذاری ایران از جانب خود و نمایندگان ملت و عموم ملت ایران بر رئیس

جمهور امریکا درود میفرستم و باین افتخاری که در عالم اسلام پس از گذشتن چهارده قرن از ظهور دین مبین اسلام نصبت او شده است باین شاخص عالم مسیحیت تبریک می گویم . در خلال نطق جناب و گيرائی که ژنرال ایزنهاور در آن روز بمناسبت افتتاح مرکز اسلامی ایراد نمود خود را نشان داد که نه تنها فرمانده لشکری است نه تنها يك مرد سیاسی است بلکه يك دانشمندی است که بتاریخ ادیان و مذاهب آشنائی و بلکه احاطه کامل دارد .

این نطق یرمغز و معنی که تمدن اسلامی و فرهنگ جهان بيمای دیانت محمدی را در چند جمله خلاصه کرده است بقدری عمیق و جذاب و گیرا و دل انگیز بود که اگر نتوانیم بگوئیم از قلب يك مسلمان باعقیده و ایمان تراوش کرده است ، قدر مسلم ایست که از دل و روان پاك يك مسیحی با ایمان خدایرت الهام گرفته است برای تقویت روح و نیروی ایمان رئیس جمهور امریکا نسبت بعقبت و نورانیت دین لایزال اسلام در این جمله که میگوید حقیقت آن است که امریکا اگر لازم باشد با نهایت قدرت خود خواهد جنگید تا شما بتوانید در اینجا مسجد خود را دائر سازید و طبق آنچه ضمیرتان بشما حکم میکند خدای متعال راپرستش کنید این جمله ای بود از نطق رئیس جمهور امریکا ۱۰

لازم دیدم این بشارت را بفجواي قرآن کریم بر رئیس جمهور امریکا بدهم . هوالذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق ابظهره علی الدین کله خدائی که فرستاده خود را باراهنمائی و دین حق فرستاده تا بر تمام ادیان غالب و مستولی شود گرچه مشرکین بدشان بیاید . بموجب این آیه دین اسلام برهبری کتاب مقدس خود بر تمام ادیان غالب خواهد شد تاچه رسد به بیدینی و لامذهبی بنا بر این آقای رئیس جمهور

مجلس يك اقدامی بفرمایند تا آن راهی که معلوم شود و در اغلب مردم ایران است و يك شهر مذهبی است از تمام ممالک اسلامی باین شهر برای زیارت میآیند ساخته شود والا این وضعیت خیلی بی آبروئی است فوق العاده بد است يك شهر مذهبی بكنهر روحانی که از همه جای دنیا مانع میآیند و خدمت حضرت آقای بروجردی میرسد، بعضی اینکه بخواهند وارد شهر شوند راه را از بنظر مردم ببندند که اسباب ناراحتی فراهم میکند من قاضا میكنم جناب آقای ذوالفقاری معاون نخست وزیر یاد داشت فرمایند و آقای نخست وزیر فرمایند که دستور بدهند، آقای وزیر راه که هر چه زود تر این راه را درست کنند این يك عیب دیگری هم دارد که من میخواهم عرض کنم وقتی که يك همچو خرابی پیش میآید که يك مرتبه هزار نفر مردم شهر آمدند در تلگرافخانه و متعصب شدند مكن است يك ابادی آنها را و ادار كنند يك كارهای بدی بكنند و آنوقت صورت خوبی ندارد من استدعا میکنم که این قضیه را دنبال بفرمایند.

۳- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مهندس اردبیلی

رئیس - وارد دستور میشود آقای مهندس اردبیلی فرمایشی دارید بفرمایند **مهندس اردبیلی** - سؤالی است از دولت تقدیم می کنم

۴- تقاضای آقای صارمی دایر به مطرح شدن مصوبات موقت کمیسیون مشترك دادگستری

رئیس - آقای صارمی مطابق قانونی که از مجلس گذشت که اختیار داده بود بکمیسیون مشترك دادگستری که قوانینی را در کمیسیون مشترك تصویب کند مقرر شد قوانینی که بصوب میرسد در ظرف يك سال در مجلس مطرح شود و يك طرحی آقایان امضاء فرموده اند و تقاضا کرده اند که آن قوانین را دستور بفرمایند در دستور مجلس گذاشته شود.

رئیس - تصمیمات کمیسیون مشترك که بصورت اجرا درآمده بکمیسیون ها فرستاده شده باید آقایان امضاء کمیسیونها گزارشهای خودشان را به مجلس بدهند تا مطرح شود.

صارمی این قوانین در دادگستری منحصرأ مطرح بوده و تصویب شده بایستی بترتیبی که در کمیسیون تصویب شده اینجا مطرح بشود. **رئیس** - آنچه از تصویب کمیسیون گذشته در مجلس مطرح خواهد شد

۵ - شور دوم گزارش کمیسیون دادگستری راجع به مجازات اخلاکگران در صنعت نفت

رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری در خصوص مجازات اخلاکگران در صنعت نفت است قرائت میشود. گزارش از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی.

کمیسیون دادگستری در جلسه پنجم تیرماه ۱۳۲۶ با حضور آقای وزیر جنگ و آقای کفیل وزارت دادگستری لایحه ارسال از مجلس سناریا بجهت مجازات اخلاکگران در صنعت نفت را مطرح و گزارش شور اول را تأیید و اینک گزارش شور دوم آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده ۱- هر کس عمداً و بقصد سوء نیت از يك واحد های عمده صنعت نفت را از قبیل جاهها یا مراکز جدا کردن نفت از گاز یا مراکز جمع آوری نفت یا دستگاه های تصفیه یا مخازن نفت یا مراکز بارگیری یا اسکله های عمده یا تلمبه خانه ها یا کشتی های حامل نفت یا مراکز تولید نیرو یا ادارات با انبار های صنایع نفت را آتش بزنند یا بجهت وسيله دیگر منهدم کنند مجازات اعدام محکوم میشود.

ماده ۲- هر کس عمداً و بقصد سوء نیت عملی کند که منجر بسوختن انهدام تمام یا قسمتی از هر يك از ماشینها یا آلات و ادوات مربوط با کشف یا تولید یا تصفیه یا باربری یا توزیع نفت خام و فرآورده های نفتی یا ابنیه یا وسائط نقلیه یا وسائط بندری و ارتباطات و مخازن متعلق به صنایع نفت بشود بجس موقت با اعمال شاقه از ۳ تا ۱۵ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۳- هر کس بمنظور خرابکاری (سابقه) عملی کند که بدون آنکه منتهی بانهدام یکی از واحدهای مذکور در ماده يك گردد و موجب تعطیل تمام یا قسمتی از آنها بشود بجس مجرد از دو سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶- هر کس موانعی برای اجرای وظایف سرویس های آتش نشانی صنایع نفت ایجاد نماید و یا بمنظور جلوگیری از خاموش کردن آتش وسائل آتش نشانی را از محل حریق و یا ادوات آتش نشانی دور کرده یا بهر نحو از کار بیاورد محکوم بجس تأدیبی از شش ماه تا سه سال خواهد شد.

ماده ۷- هر کس بقصد سوء مواد منفجره در هر قسمت از ابنیه یا معابر یا دستگاهها یا بناهای صنایع نفت بگذارد بجس مجرد از دو سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۸- هر کس یکی از اعمال مذکور در مواد ۲ و ۱ را بدون سوء قصد ولی بر اثر بی مبالائی یا غفلت مرتکب شود چنانچه عمل ارتكابی موجب هلاک نفس شود محکوم بیک سال الی ۳ سال حبس تأدیبی و در صورتی که موجب تخریب یا تعطیل قسمتی از مراکز عملیات صنایع نفت شود محکوم بشش ماه تا دو سال حبس تأدیبی خواهد شد چنانچه بی مبالائی یا غفلت موجب خرابی هر گونه اشیاء و آلات و ادوات متعلق به صنایع نفت بشود مرتکب محکوم بجس تأدیبی از یکماه تا شش ماه و نیز جبران خسارتی که از عمل او ناشی شده خواهد گردید.

تبصره - منظور از بی مبالائی اقدام به امری است که مرتکب نمیبایست به آن مبادرت نموده باشد و منظور از غفلت خودداری از امریست که مرتکب نمیبایست به آن اقدام نموده باشد اهم از اینکه منشاء بی مبالائی یا غفلت عدم اطلاع و عدم مهارت یا عدم تجربه یا عدم رعایت قانون یا مقررات یا اموال یا نظامات و صرف و عادت باشد.

ماده ۹- هر کس مواد محترقه یا منفجره یا اشباع دیگری را که خطرناک بودن آن اعلام شده باشد بداخل محوطه های ممنوع ببرد برای همین عمل محکوم به پرداخت جریمه از یک هزار ریال الی ده هزار ریال خواهد گردید.

ماده ۱۰ - هر کس عمداً یا بمنظور ایجاد وحشت یا اخلاک در کار صنایع نفت علامت مخصوص اعلام خطر را بدون وجود خطر بکار بیندازد و یا آکازی بمنظور فوق اشاعه دهد بجس تأدیبی از ۳ ماه تا يك سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱- هر يك از کارکنان صنایع نفت که متصدی حفظ ساختمانها یا تأسیسات یا مراقبت دستگاهها و ماشینهای حساس باشد چنانچه بست خود را ترك کند بجس تأدیبی از ۳ ماه تا شش ماه محکوم خواهد شد و چنانچه ترك بست موجب بروز یکی از حوادث مندرج در مواد ۲ و ۱ گردد و مرتکب واقف بوجود این خطر بوده باشد بجس مجرد از ۲ سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲- هر يك از مهندسين یا کارکنان صنایع نفت که مشغول تعیین و سفارش لوازم و مصالح فنی باشد چنانچه مشغول مواد و مصالح را عمداً در پیشگاه ها و سفارشات ذکر نکند و یا بطرز ناقص و غلط ذکر کند یا با فرود شده یا تهیه کننده مصالح مواضعه ای کند که باین نتیجه مصالح نامناسب یا ناقص یا معیوب تحویل شود به حبس تأدیبی از ۳ ماه تا شش ماه محکوم خواهد شد چنانچه در نتیجه ناقص بودن مصالح یکی از حوادث مندرج در مواد ۲ و ۱ رخ دهد مرتکب بجس مجرد از ۲ سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳- حکم موارد شروع بجرم شرکاء و معاونین جرم بر طبق مقررات قانون مجازات عمومی خواهد بود.

ماده ۱۴- هر گاه جرم مذکور در این قانون بوسیله تبانی انجام گرفته و عمل منجر بیکي از حوادث مذکور در این قانون شود رؤساء و آمرین جمعیت بعد اکثر مجازات های مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۱۵- هر گاه بمنظور ارتكاب جرائم مذکور در مواد ۲ و ۱ جمعیتی از ۳ نفر یا بالا تشکیل شود ولی جرم واقع نگردد تشکیل دهندگان و مجرمین برای همین عمل بجس تأدیبی از شش ماه تا دو سال و اعضای جمعیت بجس تأدیبی از ۳ ماه تا يك سال محکوم خواهند شد و چنانچه یکی یا بیشتر از آنها برای اجرای توطئه حامل اسلحه باشند مجازات تشکیل دهندنده و محرك جس مجرد از ۲ تا ۴ سال و مجازات اعضای جمعیت جس تأدیبی از يك ال تا ۳ سال خواهد بود. هر يك از اعضای این قبیل دسته ها که قبل از وقوع جرم مقامات صلاحیتدار راز جریان توطئه آگاه سازد از مجازات معاف خواهد بود.

ماده ۱۶- نسبت بجرائم مذکور در این قانون چنانچه عمل مرتکب بر طبق قوانین دیگر مشمول مجازات بیشتری باشد حکم مجازات اشد بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۷- رسیدگی بکلیه جرائم فوق در دادسراها و دادگاهها خارج از نوبت انجام خواهد شد و در نقاطی که اعلام حکومت نظامی شده باشد جرائم مزبور در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود.

ماده ۱۸- هر گاه کارکنان صنایع نفت مرتکب اعمال مذکور در این قانون شوند (جز در مواردی که حکم خاص دارد) بعداً کتر مجازات مقرر در این قانون مجازات خواهند شد.

ماده ۱۹- وزارت دادگستری و وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون خواهند بود.

رئیس - شور دوم لایحه است ماده اول مطرح است آقای خلعت بری **خلعت بری** - بنده می خواهم نظر آقایان را باین مطلب اساسی جلب کنم که اخلاک مسئله نفت بعقیده بنده وقتی بیش میاید که در آن منطقه یا در مملکت عدم رضایت از وضع نفت و شرکتهای بکهدار تصفیه و استخراج نفت هستند بیش بیاید و اگر آنها طوری عمل بکنند و کار خودشان را خوب انجام بدهند بنظر بنده اساس مسئله اخلاک تقریباً حل شده است بنده چند دفعه بخوزستان سفر کردم و از کارمندان و کارگران شرکت ملی نفت و کارمندانی که برای کنسرسیون کار میکنند شنیدم که در سابق حقوقهای بیکر فتند با آن حقوقها نسبتاً میتوانستند زندگی کنند البته نه در زمان شرکت سابق نفت، در زمان شرکت سابق نفت کارگران و کارمندان از وضع زندگی خودشان ناراضی بودند و حق هم داشتند که ناراضی باشند امسال که رفتم معلوم شد که حقوق کارمندان و کارگران اضافه شده است ولی آذوقه ای که بکارمندان و کارگران در سابق میدادند فعلاً بچند برابر قیمت آنها میدهند آرد کبونی و دوریال در سابق میدادند حالا کبونی شش ریال میدهند گرابه خانه را يك نلث زیادتر کرده اند قیمت برق کارمندان و کارگران شرکت ملی نفت قبضه بقدری بالا رفته است که برای آنها خرید اشکال دارد و این اضافه حقوق در زندگی آنها تنه آتیری نکرد بلکه وضع زندگی آنها را بدتر کرده است بنده خود را موظف دانستم در این مقام رسمی این تذکر را بر عرض نمایندگان محترم برسانم تا شرکتهای مشغول این عکار مخصوصاً کنسرسیون باین امر مهم توجه کنند برای اینکه امنیت و آرامش در منطقه نفت در درجه اول مربوط بر رضایت کارمندان و کارگرانی است که در آنجا کار میکنند (صحیح است) و حتماً باید در مسئله زندگی و نرخ ارزان زندگی کارگران و کارمندان تجدید نظری بشود که کارمندان و کارگران با حقوقی که میگیرند بتوانند زندگی مرفه و آسوده ای داشته باشند (صحیح است) مطلبی که لازم میدانم بر عرض برسانم مسئله احتیاج فعلی کشور است برای تأمین پول و کسر بودجه بنظر بنده يك منبع صالح قابل اتکاء و حقیقی برای تأمین کسر بودجه از دیار فروش سهمیه نفت ایران است در دنیا (صحیح است) سابقاً سی و هفت درصد نفت خاورمیانه از نفت ایران بود حالا در این زمان کنسرسیون مطابق قرارداد تعهداتی دارد تا میزان مقدار نفت را بالا بردولی باید باین نکته کنسرسیون توجه کند که اگر تصور بکنند از دیار سهم ایران و فروش بیشتر از سهم ایران موجب دلنگنی سایر کشورها میشود بنده صریح عرض میکنم اگر ملت ایران نبود و اگر موضوع ملی شدن نفت پیش نیامد ، هیچیک از

کشورهای همسایه ما نمیتوانستند منافعی که امروز میبرند ببرند (صحیح است) و این خدمتی بود که ما کردیم بملل مشرق و ملل خاورمیانه بنابراین بنظر بنده در این موضوع دولت باید با کنسرسیون صحبت بکند و ممالک دیگر هم صحبت بکنند و بگویند بازاری ما داشتیم و حالا هم بازار فروش نفت در اختیار کنسرسیون است در اختیار کارتل است و بنابراین میتواند و باید توضیح بدهد که اگر سهم ایران میزان سابق نمیرسد لاقول بیزانی برسد که بتواند کسر بودجه ما را جبران کند ما هم از ملل همسایه خودمان انتظار نداریم اگر دلنگنی کنند برای اینکه باز هم عرض می کنم آقایان بیکه تشریف برده اند در ممالکی که نفت دارند شنیده اند که آنها خودشان میدانند که اگر همت ایران نبود آنها هم نمیتوانستند سهم بیشتری از نفت ببرند و بهرمان و آبادی که نائل شده اند نائل نمیشدند و این را مدیون همت مردم ایران هستند. مسئله سونی که میخواهم عرض کنم اینست که در امریکا جاهائی که شرکتهای نفت هستند در اطراف آن جاها مردم آنها از شرکتهای نفت نفع میبرند و غیر و برکت میگیرند یعنی شرکتهای نفتی کمک کرده اند ببهداشت مردم به راهسازی مردم بفرهنگ مدارس مردم درست است مافراداد با کنسرسیون داریم و قرارداد هم از لحاظ اینکه قرارداد است قابل رعایت است ولی کنسرسیون هم باید بداند که با وجود این قرارداد لاقول همانطور بیکه شرکت های نفت آمریکائی در امریکا کمک کرده اند ببهداشت مردم بکارهای دیگر مردم بنظر من باید کنسرسیون نیز در ایران کمک بکند ببهداشت مردم بفرهنگ مردم به راهسازی استانها باینکار هائی که ما امروز احتیاج داریم مکن است بگویند که ما وظیفه نداریم ولی بنظر بنده مبالغه متناسب با نفعی که میبرند نیست و بهتر است خود شرکتهای نفت قسمتی از این کارها بیکه مردم احتیاج دارند در استانها مطلبی که لازم میدانم بر عرض برسانم مسئله برای مردم انجام بدهند قراردادهای همیشه وقتی باقی و برقرار میماند که مردم راضی باشند بنا بر این اگر کنسرسیون مردم ایران خدمت بکند و کمک بکند برای کارهای اجتماعی برای راهسازی برای احتیاجاتی که ما امروز داریم و با پول خودمان نمیتوانیم بکنیم بنظر بنده با اینطور اعمال جلوی اخلاکگری برای همیشه در مورد نفت گرفته میشود برای اینکه مردم وقتی ببینند که شرکت های نفت که منافع مملکت را میبرند در مقابل هم سهمیه خوب بمملکت میدهند و کمک بامور اجتماعی و فرهنگی و بهداشتی و راهسازی مردم میکنند خود مردم نخواهند گذاشت کسی بیاید در امر

نفت اخلاک بکند که باین نتیجه کنسرسیون و شرکتهای نفتی متضرر بشوند کنسرسیون و شرکتهای نفتی در خاورمیانه اساس معاملاتشان روی پنجاد و پنجاد است قرارداد ما هم با آنها تقریباً بر همین اساس پنجاد و پنجاد است البته بنده متخصص نیستم ولی در مطبوعات و مجلات خارجی زیاد خوانده ام که طریق کار شرکتهای نفتی در دنیا طوریست که حساب صحیح پنجاد و پنجاد برای صاحبان ممالک نفتی مقدور نیست بدست بیاید ولی مافرض میکنم پنجاد پنجاد صحیح اگر از پنجاد و پنجاد شرکتهای نفتی بیشتر میبرند خوب از آن چیز بیکه بیشتر میبرند يك قدری کمک بکنند برای کارهایی که مردم ایران احتیاج دارند اگر همان پنجاد و پنجاد است اساس آنرا هم زینده خودشان باریک در صد و در صد سه درصد برای کمک بمملکت ما بیاید بامیل و طیب خاطر خرج بکنید در این خوزستانی که مردمش مبتلا بامراض گوناگون هستند فقیر هستند احتیاج بره دارند احتیاج بکمکهای دیگر دارند احتیاج بفرهنگ دارند مقداری از این پنجاد و پنجاد را خودتان بیاید با طیب خاطر برای این مملکت خرج بکنید تا همیشه این فرادادهای شما باقی و برقرار باشد همیشه مردم بشما کمک بکنند ولی اگر مردم خوزستان و مردم ایران به بینند که چه طلافی وجه گنجی از این مملکت بیرون میرود و در مقابل در مملکت خودمان سرمایه کافی نداریم و باین راه های غلط هست و آرزوها و احتیاجات ما تحقق پیدا نمیکند لاقول شما که تاجر هستید و حساب تجارتمی میکنید این حساب را بکنید که اگر دودر صد سه در صد از این پول را در خوزستان خرج کردید برای مردم راه ساختید بیمارستان ساختید وضع زندگی کارگران را بالا بردید بفرهنگ خدمت کردید آنوقت مردم ایران نخواهند گذاشت کسی در امور نفتی شما اخلاک کند خودشان جلوی اخلاکگر را میگیرند ولی اگر قرارداد باشد پنجاد و پنجاد را ببرد چیزی بفرهنگ ندهید کارها نتوانند با حقوقی که میگیرند زندگی بکنند کارمندان نتوانند در مقابل گرانی قیمت اجناس زندگی بکنند به بینند مستخدم خارجی میآورند دوهزار دلار حقوق میدهند پنج هزار دلار حقوق میدهد او کره را با سانی میتواند بخرد وسایل دیگر را با سانی میتواند تهیه بکند اما مستخدم ایرانی و کارگر و کارمندی ایرانی باروزی هشت تومان و با ماهی دوهزار تومان نمیتواند وسایل زندگی خودش را تهیه کند این ایجاد کینه و بغض میکند (صحیح است) پس ترتیبی بدهید که آن کسی که دوهزار دلار حقوق میگیرد و کره را سه برابر قیمت با بفرشید ولی کره و آرد را بکار گیران بقیمت ارز نا تر از قیمت واقعی بفرشید برای اینکه در تمام این حساب شاید يك درصد ضرر بکنید یعنی يك درصد کمتر

نفع ببرد تجارت نفت ضرر ندارد (مهندس اردبیلی - هیچ وجه) پنجاد درصد نفع مسلم است و اشخاص هم عقیده دارند که شرکتهای نفتی بیش از پنجاد درصد نفع دارند پس کمک بیشتر بکنند بگذارند مردم ایران معتقد بشوند که باید با شرکت های نفتی دوستی و همکاری کرد برای اینکه شرکتهای نفتی کمک میکنند نفت ایران را استخراج میکنند میبرند میفرشند و برای مادر آمدن میبکنند و وضع مملکت ما را هم بهتر میکنند بنده در این موقع از لحاظ حفظ منافع ملی و همچنین از لحاظ این که هلاقمند هستم این منبع درآمد ما ماند و کار بکنند فعالیت داشته باشد ، بیشتر توسعه یابد و مملکت بیشتر فایده ببرد این اظهارات را این جا کردم (احسن است) امیدوارم که این همانطور که مورد توجه نمایندگان محترم واقع شد ، مورد توجه دولت بشود و دولت باین امر توجه کند همانطور که شرکتهای نفتی هم خودشان توجه کردند و اگر توجه نمیکردند امروز اخلاکگری می شد در غیر این صورت اگر این هستند ولی همیشه از اخلاک اینم نخواهند بود و وای از وقتی که همه مردم برای اخلاک متعهد بشوند بنده می خواهم آن روز پیش نیاید دوست آنکسی است که با نهایت صمیمیت و صراحت آنچه چیزی را که بنظرش می رسد بگوید دوست آن کسی است که بگریزند دشمن آنکسی است که بفرماند بنده این نکات را عرض کردم و امیدوارم در این موقع سخت که تمام استانهای ایران منتظر راهسازی هستند و از راه خبری نیست منتظر دبیرستان و مدرسه هستند و خبری نیست منتظر دارو هستند و خبری نیست آفات دارد ریشه محصولات مملکت را می برد و خبری نیست بودجه نیست اعتبار نیست پول نیست حالا اگر نیست ، در اختیار ما نیست و خرج نمی شود ، فعلاً بهر حال ما يك احتیاج شدیدی باین مسائل عمده در مملکت داریم که این مسائل باید رفع بشود و امروز شرکتهای نفتی میتوانند این طریق بما کمک کنند و اگر يك مقداری از اینها را خودشان بعهده بگیرند و بدست خودشان خرج بکنند دولت هم میخواهم دخالت بکند بیاید این کارهای مملکت را انجام بدهند آنوقت بنده اطمینان دارم که همیشه دوستی برقرار خواهد بود و ماسعی بکنند و از مملکت ما منفعت ببرند بشرط این که ما هم نفع ببریم اما اینست که يك طرف منفعت ببرد و يك طرف گرسنه و محتاج باشد گرسنه و محتاج همیشه معترض است این عرض بنده است (احسن است)

رئیس - آقای خبر (عبیدی زوری)

عمیلی نوری - فرمایشات جناب آقای خلعتبری که خوشبختانه خودشان عضو مؤثر کمیسیون دادگستری هستند و در تصویب این لایحه هم شرکت داشته‌اند بسیار مؤثر و مفید بود و البته اساسی هم بود مربوط با ایجاد یک وضعیت خاصی است در مناطق نفتی که فکر اخلاص و توطئه و تخریب این معادن زرخیز ایران که چشم دنیا متوجه آن است بوجود نیاید بنده هم عقیده‌ام همین است که در کار نفت بایستی وضعی بوجود آورد که پیش از هر چیز ملت ایران معتقد باشد که منابع نفتی و منافع او و آنچه از او برداشت میشود مال اوست و بمصرف واقعی ملت ایران باید برسد بهمین جهت در ضمن مطالباتمانی که فعلا در کمیسیون خاص نفت مشغول هستیم و از نظر اهیتی که در کار نفت در آینده نسبت به تمام منابع مملکتی ما بوجود آمده و خواهد آمد و این لایحه هم ارتباط به تمام مناطق نفتی ایران دارد و این نظریات جناب آقای خلعتبری تا حدی که لازم باشد و مقتضی باشد بپذیرانی که در کمیسیون نفت در قدرت اعضای کمیسیون نفت بود و در جلساتی که متجاوز از چهار ساعت هر جلسه طول میکشد اینها مورد توجه واقع شده و مخصوصاً یک مطلبی که در روز بخصوص مورد توجه واقع شد موضوع پذیره یا سرفقاری که این اسم را بجای سرفقاری انتخاب کردیم؛ این یک حقیقی برای ملت ایران بوجود می‌آورد که شاید بیش از هزار میلیون دلار ملت ایران میتواند از مشارکت‌هایی که در منابع نفتی خودش راجع به همین جاهائی که ما از برای تخریب این مواد و این مجازات‌ها را قائل شدیم بدست بیاورد و این هزار میلیون دلار باعث شده است که آنها بایستی از این دست بعنوان سرفقاری و یا بعنوان حق الارض و جریانه گرفته شود و همانطور که جناب آقای خلعتبری فرمودند از آن طرف در جاهای نفت سرازیر شود و بعنوان اکتشاف بآن مصرف برسد بلکه این پولها و این حق الارض و این سرفقاری باید پذیره که انتخاب شد در روز برای اینکه این حق باشد برای مصالح ملت ایران برای کارهای بزرگتری غیر از همین کارهایی که بعنوان سازمان برنامه یا بعنوان مطالعه یا بعنوان همین راه‌هایی که فرمودید از اینطرف ساخته میشود از آنطرف خراب میشود از بین می‌رود امروز یکی از آقایان رفقا راجع به اسفالت تهران کرج میگفت که زفته اند دیده‌اند همینطور ورقه شده و میریزد دیده خودم از راه قزوین می‌آمدم بین شریف آباد ناشر قزوین که راهش را پارسل تحویل دادند همیشه که از آن عبور کرده بودیم دیدیم که راهها همیشه خراب است اینها را بایستی فکر کنیم و مطالعه کنیم صنعت نفت

روز بروز جلوتر می‌رود و منابع نفتی بیش از پیش مورد توجه شرکتهای نفتی است که قصد مشارکت با ما دارند و برنامه بیش از ۵۰ درصد مورد توجه قرار گرفته که البته لایحه‌اش خدمتتان می‌آید که البته امیدوارم با بیش از پنجاه درصد شرکت‌های بکنیم و منفعت ببریم منتها اس‌اس اینست که این وجوه حاصله از نفت مخصوصاً این فکری که از نظر سرفقاری و حق الارض بوجود آمده باید اخذ بشود و باید بمصرف غیر صنعت نفت برای اکتشاف و اینها برسد و بماند برای کارهایی که بدرد مردم می‌خورد ناامانطور که جناب آقای خلعتبری گفتند فکر اخلاص و تخریب در کار جاهای نفت اصلاً بوجود نیاید و محتاج بیک مجازاتی که در این قانون پیش‌بینی شده نشویم و آن مجازات‌ها را در نظر نگیریم ضمناً خواستیم توجهتان را جلب کنم که ملت ایران بقدری در حفظ حق خودش و در اجرای قوانین خوب امتناع داده که بنده خیال نمیکنم تا بجا ملوردی پیدا شده باشد که از طرف مردم ایران کمترین تخریبی در مناطق نفتی و جاهای نفتی شده باشد گاهی این ملت می‌بیند همانطور که فرمودید از منابع نفتیش بمعنای واقعی بهره‌نمیرد و شاید قسمتی از آن بعنوان مطالعه و عنایین دیگر بخارج منتقل میشود، معهذرتناجابت و قانون شناسی و احترامی که دارد این اصل را پیش آورده که تا بحال ملوردی پیدا نشده که مشمول مواد این قانون باشد این قانون برای آنهایی است که قصد اخلاص از جهات دیگری دارند و یک ملوردی ممکن است پیش بیاید که روی یک سیاست‌های نفتی یک افرادی که واقفاً جزو ملت ایران نیستند اینها بقصد اخلاص در منابع نفتی ایران بخواهند اعمالی بکنند که این مواد که خود جنابعالی هم موافق بودید و در کمیسیون تصویب فرمودید برای آنها است که وضع شده این بود که بنده خواستم بطور کلی این را عرض کرده باشم که در موضوع نفت، یک آینه روشن و درخشانی می‌بینیم و بسیار خوشوقت هم هستیم از اینکه مجلس مقاومت کرد و عقیده‌اش را ابراز کرد که بایستی قرارداد‌های نفتی با تصویب مجلس باشد و این فکر هم ملی شد لایحه‌اش هم بعد خدمتتان می‌آید هر چه میتواند عمل میکنید که بیش از پنجاه درصد از عواید نفت متعلق بملت ایران باشد و مصرفش را هم جناب آقای خلعتبری باید دقت کنند که بمصرف واقعی که باعث سعادت ملت ایران باشد برسد (صحیح است) این اساسی است که بنده توصیه میکنم که بایستی در این لایحه آقایان کاملاً توجه بآن داشته باشند و این لایحه هم برای مجازات جاسوسها و کسانی است که غیر

از ملت ایران ممکن است باشند که قصد سوئی بجاهای نفتی ایران داشته باشند والا ملت ایران هیچوقت نمی‌آید منابع نفتی خودش، بکنج خداداد خودش قصد سوئی داشته باشد

صفاری - هیچکس هم نکرده **رئیس** - آقای دکتر شاهکار **دکتر شاهکار** - آقایان محترم من خواستم در ضمن بحثی که راجع به لایحه اخلاص نفت در پیشگاه محترم مجلس شورای ملی مطرح است و در موازات این قانون، قانون دیگری این روزها در دست رسیدگی است بطرز خیلی مختصر بعرض مطالب اساسی بپردازم. همانطور که آقایان اطلاع دارند قانونی که فعلاً مورد رسیدگی است عبارت از مجازات اشخاصی است که در صنعت نفت که یکی از بزرگترین منابع ملی ما است اگر اخلاص بکنند بجدا کثیر مجازات ممکنه تنبیه بشوند البته این یک مسکنی است یک پیش‌بینی است برای اینکه اگر کسی بخواهد اخلاص در اینکار بکند مجازات بشود ولی آنچه مهمتر است همانطور که رفیق همکار محترم بنده آقای خلعتبری توضیح دادند که مورد تأیید مخبر محترم کمیسیون هم قرار گرفت این است که اصل قضیه که عبارت از صنعت نفت ملی ایران باشد طوری قراردادش تنظیم شود که برخلاف گذشته ها حافظ تمام منافع واقعی ملت ایران باشد (اشاءالله) در موقعی که قانون بکمیسیون تقدیم شد ریاست محترم مجلس شورای ملی که بارها امتحان دادند که همیشه در حفظ مابقی مشروطیت سعی هستند (صحیح است) تذکر دادند که هیچ قانونی را هیچ عهدنامه‌ای را، هیچ قراردادی را ما اجازه نخواهیم داد تصویب بشود مگر آن که تمام مقررات قانون اساسی منالید والی القتم رعایت بشود (صحیح است) البته این همان نکته‌ای است که بارها شاه ایران گفته‌است روی آن عمل کرده و در کمیسیون سابق دادگستری هم ما دیدیم (صحیح است) اساس قانون اینطور بود که در یک چهار دیواری اختیاراتی بدوآت داده بشود دولت برود قراردادها ببندد گفتن این حرفها در پشت تریبون مجلس جواب آن اشخاص است که همیشه عینک سیاه می‌خواهند قدیمی بردارند بطور دیگری تعبیر میکنند از برای اینکه راه و شاهراه از دست برود و به کوره راه بچقند دولت وقتی نظر نمایندگان مجلس را در کمیسیون دید صد درصد تسلیم شد باین معنی که قبول کرد برود مذاکراتی بکند برای انعقاد قرارداد و برای تصویب مجلس شورای ملی بیاورد و حتی آن عبارتی هم که نوشته بودند در ضمن ماده واحده باشد نمایندگان در کمیسیون قبول نکردند و قرار شد آن

طور که وضع شده است بمجلس بیاورد دسترس نمایندگان محترم مورد شور و بحث قرار بگیرد. آقایان نظراتان هست در ۱۹۰۴ وقتی ما قرارداد نفت را با کنسر سیوم تصویب کردیم در چه شرایطی بودیم و رئیس دولت وقت گفت اگر برای من پنج درصد امکان انعقاد قرارداد بهتری بود زیرا برای این قرارداد غیرفتم (خلعتبری - صد درصد) صد درصد؟ خوب حالا که آر قرارداد بسته شد ما هم که در یک صفا و راستی و صمیمیت و همکاری با کنسر سیوم هستیم و امسال هم امیدواریم که این قانون، قانون دیگری این روزها در دست رسیدگی است بطرز خیلی مختصر بعرض مطالب اساسی بپردازم. همانطور که آقایان اطلاع دارند قانونی که فعلاً مورد رسیدگی است عبارت از مجازات اشخاصی است که در صنعت نفت که یکی از بزرگترین منابع ملی ما است اگر اخلاص بکنند بجدا کثیر مجازات ممکنه تنبیه بشوند البته این یک مسکنی است یک پیش‌بینی است برای اینکه اگر کسی بخواهد اخلاص در اینکار بکند مجازات بشود ولی آنچه مهمتر است همانطور که رفیق همکار محترم بنده آقای خلعتبری توضیح دادند که مورد تأیید مخبر محترم کمیسیون هم قرار گرفت این است که اصل قضیه که عبارت از صنعت نفت ملی ایران باشد طوری قراردادش تنظیم شود که برخلاف گذشته ها حافظ تمام منافع واقعی ملت ایران باشد (اشاءالله) در موقعی که قانون بکمیسیون تقدیم شد ریاست محترم مجلس شورای ملی که بارها امتحان دادند که همیشه در حفظ مابقی مشروطیت سعی هستند (صحیح است) تذکر دادند که هیچ قانونی را هیچ عهدنامه‌ای را، هیچ قراردادی را ما اجازه نخواهیم داد تصویب بشود مگر آن که تمام مقررات قانون اساسی منالید والی القتم رعایت بشود (صحیح است) البته این همان نکته‌ای است که بارها شاه ایران گفته‌است روی آن عمل کرده و در کمیسیون سابق دادگستری هم ما دیدیم (صحیح است) اساس قانون اینطور بود که در یک چهار دیواری اختیاراتی بدوآت داده بشود دولت برود قراردادها ببندد گفتن این حرفها در پشت تریبون مجلس جواب آن اشخاص است که همیشه عینک سیاه می‌خواهند قدیمی بردارند بطور دیگری تعبیر میکنند از برای اینکه راه و شاهراه از دست برود و به کوره راه بچقند دولت وقتی نظر نمایندگان مجلس را در کمیسیون دید صد درصد تسلیم شد باین معنی که قبول کرد برود مذاکراتی بکند برای انعقاد قرارداد و برای تصویب مجلس شورای ملی بیاورد و حتی آن عبارتی هم که نوشته بودند در ضمن ماده واحده باشد نمایندگان در کمیسیون قبول نکردند و قرار شد آن

تا این که گریه وارد نشود در هر حال در این قانون که بنده مصممم جناب آقای خلعتبری هم مخالفی در آن ندارند و بعنوان موافق صحبت شد خواستیم بگویم که موضوع نفت را که مورد علاقه تمام وطن پرستان ایران است (صحیح است) در نهایت دقت در کمیسیون نفت مشغول رسیدگی هستند و اغلب نظریات صائبی که رفقای پارلمانی بما میدهند مورد رسیدگی است دولت سربا گوش است و مطالب را بعرض می‌کنند و امیدوارم با تصویب این لایحه و جرح و تعدیل‌های لازمی که در همان روز اول شد باز هم ادامه خواهد داشت مملکت ایران از حیث مادیات واقفاً بیک مرحله‌ای میرسد که بتواند درست روی دویای خودش بایستد و یا احتیاجی بخارجی‌ها از لحاظ مادی نداشته باشیم و وظیفه هر وطن پرستی است از راهی که مارا زودتر باین مقصود برساند بدر نظر گرفتن سیادت و استقلال کامل ایران کمک کند، مادریک مملکتی هستیم که امروز سه میلیون تومان سیصد هزار تومان سی هزار تومان در ما مؤثر است، مطمئن باشید اگر شهرداری ما میخواست سؤال آن ژاندارم جواب داده بشود که دیوار کاروانسرا خراب نشود سه هزار تومان بودجه داشت و خرج میکرد، چهارتن از فرزندان ایران زیر آوار نبرفتند و جان نمیدادند، پس مملکت ایران که سه هزار تومان احتیاج دارد نباید بخودش اجازه بدهد که بیک چنین ترتیبی گشاد بازی بکند. ما از منابع سراسر خداداد بایست و لعل وقت بگذرانیم و استفاده نکنیم، خوشبختانه این هیا هو منفی بافی از این مملکت دارد بیرون می‌رود ولی باید کمک کرد تا بیک جای مثبتی برسیم، بودجه‌های ما در آنجاهاست که باید بمعرف برسد نمیرسد یعنی مرصه‌های بملت نبودن خون بملت عدم تزریق می‌میرند بعد بودجه‌های سراسر آوری در حساب‌های دیگر خرج میکنند این باید بیک جایی برسد و رفع بشود ولی قبل از آن باید منابع نرومان را نکثیر کنیم استفاده بکنیم امروز مملکت ما روی یک میلیون کیلو متر مربع نفت است یعنی از یک میلیون و شصدهزار کیلو متر مربع کمتر است چهارصد هزار کیلو متر جناب آقای مهندس سعید هدایت اگر بفرض بگوئیم که هر کیلوهای آتش‌نشانی است آقایان اطلاع دارید که تازه بیش از یک میلیون کیلو متر مربع منابعی داریم اعم از زمینی و دریائی که مطمئناً هم نفت داریم، فکر کنید وقتی که هر بار در نفت بدو دلار بفروش برود فکر کنید سهمی که بمانی رسد چه خواهد بود این چیزی

است که فرد فرد ما باید در آن رسیدگی بکنیم از برای این که این فلاکت بد بختی که منشاء و بیا به آن فرمادی است از بین برود و وظیفه هر وطن پرستی است که در این قسمت کمک کند و امیدواریم که در آتیه بسیار نزدیک این تابلو درخشان جلو ملت ایران نمودار بشود و من امیدوارم این لایحه‌ای که امروز مطرح است و لایحه نفت هم با دقتی که در اطراف آن میشود تقدیم مجلس گردد آقایان محترم هم رسیدگی خواهند فرمود و با این کار که از لحاظ حفظ منافع بیشتر ملت ایران است کمک خواهند کرد و امیدواریم این در سعادت از نظر مالی بروی ملت ایران گشوده بشود.

رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی - بنده امروز استعاده کردم از این لایحه‌ای که برای جلوگیری از اخلاص کران نفت آمده است همانطور که جناب آقای عمیدی نوری فرمودند کارگران و کارمندان شرکت ملی نفت باید بدانند که بهیچ وجه این لایحه برای آنها نیست و آنها مشمول نیستند سؤال آن ژاندارم جواب داده بشود که دیوار کاروانسرا خراب نشود سه هزار تومان بودجه داشت و خرج میکرد، چهارتن از فرزندان ایران زیر آوار نبرفتند و جان نمیدادند، پس مملکت ایران که سه هزار تومان احتیاج دارد نباید بخودش اجازه بدهد که بیک چنین ترتیبی گشاد بازی بکند. ما از منابع سراسر خداداد بایست و لعل وقت بگذرانیم و استفاده نکنیم، خوشبختانه این هیا هو منفی بافی از این مملکت دارد بیرون می‌رود ولی باید کمک کرد تا بیک جای مثبتی برسیم، بودجه‌های ما در آنجاهاست که باید بمعرف برسد نمیرسد یعنی مرصه‌های بملت نبودن خون بملت عدم تزریق می‌میرند بعد بودجه‌های سراسر آوری در حساب‌های دیگر خرج میکنند این باید بیک جایی برسد و رفع بشود ولی قبل از آن باید منابع نرومان را نکثیر کنیم استفاده بکنیم امروز مملکت ما روی یک میلیون کیلو متر مربع نفت است یعنی از یک میلیون و شصدهزار کیلو متر مربع کمتر است چهارصد هزار کیلو متر جناب آقای مهندس سعید هدایت اگر بفرض بگوئیم که هر کیلوهای آتش‌نشانی است آقایان اطلاع دارید که تازه بیش از یک میلیون کیلو متر مربع منابعی داریم اعم از زمینی و دریائی که مطمئناً هم نفت داریم، فکر کنید وقتی که هر بار در نفت بدو دلار بفروش برود فکر کنید سهمی که بمانی رسد چه خواهد بود این چیزی خواستم عرض کنم که فقط اخلاص کران در

کارنفت نیستند که باید جلو آنها را گرفت و اخلاص کران است این آقایان آمدند فرار شد زیر سازی اسفالت بکنند در تمام زمستان آنجا نشستند و هیچ اقدامی نکردند و تابستان هم که باید اسفالت بکنند ۲۱ کیلو مترش را پارسل کرده بودند ۵۰ کیلو متر هم زیر سازی اصلی شده بود و یک زمستان هم از رویش گذشته بود (صفاری - اینها کبها هستند؟) وزارت راه است و اخلاص کران فرم جدید، عرض کنم آمدند گفتند یادمان رفته است که زمستان قرارداد بندهیم حالاً در تابستان قرارداد را می‌بندیم این قرارداد دوسه ماه طول میکشد و تابستان که تمام شد قرارداد آقایان تمام میشود نتیجه این کار چه شده این شده که هفت هشتده میلیون دارائی این مملکت که پول زیر سازی بود از بین رفته و دوتا زمستان از روی آن گذشته است آقا اسم این را اخلاص کران نمیتوان گذاشت؟ یعنی شما میخواهید صنایع نفت را حفظ کنید که خدای نکرده آن دست‌آهائی را که عوایدی بما میدهند آتش نزنند اما بیک پولی که ما بدست آوردیم یک کسی بیاید اینطور خرجش کند آتش بزند و از بین ببرد آنوقت تازه می‌آید بفروشد جناب آقای پردلی که اینجا نطق کردند افلاک این را عرض کنم، جناب آقای پردلی نطقی کردند بنده هم توی جلسه نبودم در ضمن نطق ایشان یکی از آقایان نمایندگان مطابق سلیقه‌اش بوده و گفته است صحیح است آنوقت دیدم آقای معاون وزارت راه گفته صحیح است ما اصلاً این راه را درست نمیکنیم، آقایان نمایندگان، دولت، این کار اخلاص کران نیست؟ آنوقت برای یک دسته کارمندان لایحه می‌آورید (بعضی از نمایندگان - حق باشما است)

رئیس - آقای مشایخی بفرمائید **مشایخی** - بنده خیلی خوشوقت هستم از این که لایحه‌ای در مجلس مطرح است که در موضوع نفت ملت ایران را امکان میدهد از جریاناتی که در موضوع لایحه نفت در مجلس پیش آمده است مستعضر شود و موجب کمال خوشوقتی است که ناطقین محترم جناب آقای ارسلان خلعتبری مخبر کمیسیون و جناب آقای دکتر شاهکار راجع به ندراتی که در اطراف لایحه نفت داده شده است و جناب آقای خلعتبری در اطراف در آمد نفت توضیحاتی بیان کردند و این فرصت خیلی خوبی بود برای این که همانطور که آقای دکتر شاهکار گفتند اشخاصی که عینک سیاه زده اند و میخواهند همیشه اوضاع را بر خلاف واقع جلوه بدهند در اطراف نفت تبلیغاتی کرده بودند که این توضیحات مسلماً برای روشن شدن افکار عامه فوق العاده مفید بوده است و از این جهت است که بنده هم اعتقاد فرصت کردم که در اطراف این

لایحه که مطرح است مطالبی را بعرض برسانم و در ضمن راجع بنفت هم آنچه آقایان فرمودند تأیید کنم و مطالب دیگری را هم اضافه کنم اولاً کشور ما از نظر وسعت یک میلیون و شصده و پنجاه هزار کیلومتر مربع است و آنچه از نظر ژئولوژی تا بحال محقق شده قدر مسلم این است که در تمام زیر زمین ایران یعنی در اکثر نقاط ایران منابع نفت منابع نفتی قابل بهره برداری که به بهترین وجهی ممکن است از آنها بهره برداری بشود موجود است و از این راه ملت ایران حقیقتاً از حیث ذخایر زیر زمینی کاملاً سعادتمند می‌باشد (مهندس اردبیلی - ۱۶ میلیون هکتار است) یک میلیون و شصده هزار کیلو متر مربع مساوی است با این فرمایش جنابعالی اما راجع بنفت بطوری که خاطر آقایان مستحضرات قراردادی برای فروش نفت بعنوان قرارداد کنسر سیوم گذشته است که البته باعتبار خودش باقی است و لازم بود که برای سایر منابع نفتی ایران هم فکری بشود دنیا امروز متوجه منابع نفتی است و بالاخص منابع نفتی ایران توجه دارد در مصاحبه‌ای که چند روز قبل آقای انتظام مدیر عامل شرکت ملی نفت کردند تذکر دادند که از کمیانی های بزرگ تمام ممالک افرادی بایران آمده‌اند راجع بمنابع نفتی ایران و مذاکراتی بکنند بعضی هستند آقایان ما روی طلا هستیم نباید گرسنه بمانیم و باید حداکثر استفاده را بکنیم و باید بحیثی استفاده بکنیم که منافع ایران بعد اعلای خودش رعایت شده باشد این مطلبی است که مورد توجه مجلس واقع شده است این توجه نسبت بآن مبذول می‌فرمایند و در جلسه خصوصی در بادی امر گفتند که مجلس شورای ملی مصوبانش در حدود قانون اساسی است قانون نفت هر قراردادی که برای نفت وضع بشود باید برای تصویب مجلس عرضه بشود همان مطلبی بود که مورد نظر تمام نمایندگان و مورد نظر ملت ایران است و کمیسیون نفت هم دنبال این نظرها گرفت و دولت هم تأیید کرد که بر اساس این قانون هر قرار دادی که تنظیم بشود بمجلس شورای ملی عرضه خواهد شد بنابراین آنهایی که تصور میکردند ممکن است اختیارات لایتنالی و درست بدوآت داده شود باید این آقایان بدانند که منظور ملت ایران که عبارتست از تصویب هر نوع قرارداد نفت با مجلس شورای ملی است رعایت شده است و در آتیه هر نوع قراردادی بسته شود با تصویب مجلس شورای ملی ایران خواهد بود اما همانطور که عرض کردم نیازمندی های کشور ما فوق العاده است، ما بعد از تصویب قرارداد فروش نفت و معامله با کنسر سیوم امیدوار بودیم که در آمدهای حاصله از نفت برای رفاه ملت ایران مصرف

بشود قانونی از مجلس شورای ملی ایران گذشت بنام قانون سازمان برنامه ۷ ساله که هفت هزار میلیون تومان در آمد دارد و این هفت هزار میلیون تومان در آمد طبق برنامه مشخصی که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است اشاعه به مصارف خاص خواهد رسید اما احتیاجات مملکت ما محدود بآن چیزهایی که در قانون برنامه هفت ساله گفته شده است نیست و احتیاجات ما خیلی وسیع است باید فکری برای آنها بکنیم حالا که طلا داریم حالا که بالاخره منابع طلائی داریم مجبور هستیم که از آن استفاده کنیم باید بعرض آقایان برسانم آنچه که فعلا مطرح است لایحه قانونی نفت است یعنی چه؟ یعنی همانطوری که در یکماه قبل در مجلس قانونی بنام قانون معادن ایران گذشت و تصویب شد که استفاده از منابع و معادن ایران با چه کیفیتی خواهد بود و معادن ایران طبقه بندی شد که برای اکتشاف و استخراج در حدود قانون باید برای معادن ایران اقدام بشود

همانطور هم در تمام دنیا ممالکی که دارای نفت هستند قانونی دارند بنام قانون نفت بنا بر این ما در مقام وضع و تنظیم قانون نفت هستیم . در واقع قانون نفت اینی زنگنه است موافقی بود مشکلاتی بود که علل سیاسی داشت که دولتها مجاز نبودند و نمیتوانستند در اطراف نفت مذاکره کنند .

رئیس - آقای مشایخی شما دارید از این لایحه خارج می شوید در اطراف اخلاکگران نفت صحبت کنید

مشایخی - به حال بنده میخواستم باستحضار آقایان برسانم این قانونی که فعلا در دست تصویب مجلس است قانونی است که تکلیف مراجعه کنندگان و متقاضیان را روشن میکند و تکلیف دولت را هم معلوم کرده است یعنی هر کس که آمد نفت بخواهد دولت می تواند در حدود این قانون با آنها مذاکره کند و قرار داد تنظیم کند و بمجلس شورای ملی تقدیم کند بنابراین از این نقطه

نظر بطور قطع کمیسیون با توجه به نیت نمایندگان محترم تصویب گرفته است به بهترین وجهی منافع ملت ایران را در نظر بگیرد و صد درصد تضمین شده باشد بطوری که آقای دکتر شاهکار فرمودند البته در موقع خودش نظریاتم را خواهم گفت، در این لایحه از نظر بهره برداری اول اساس مشارکت است ، مشارکت هم بر دو قسم است، در موردی که مشارکت شرکت ملی نفت از ۵۰ درصد بالا است و در موردی که مشارکت دولت ایران یعنی شرکت ملی نفت ایران از ۳۰ الی ۵۰ درصد است و اگر این لایحه تصویب شود و اشخاص تقاضا بکنند برای امتیاز نفت قدر مسلم این است که در مشارکت ۵۰ درصد سهمیه ملت ایران ۷۵ درصد از نفت وغیره خواهد بود و این مبلغ خیلی قابل توجهی است که امیدواریم بر اساس این مبلغ ما بتوانیم درآمد فوق العاده سرشماری بدست بیاوریم که برای احتیاجات عمرانی و مولدی کشور مصرف

کنیم ، البته بموازات این عمل که داریم میکنیم مسلماً باید قانونی داشته باشیم برای اخلاکگران و کسانی که ممکن است در منابع نفتی اخلاکگری بکنند و بلواها و مجاری نفتی اعلمه بزنند و از این نظر است که این لایحه خیلی بموقع مطرح شده است و باز از این جهت بود که بنده بنام موافق صحبت کردم

رئیس - دیگر کسی اجازه صحبت در این ماده نخواست ، رأی میگیریم بماده اول آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

۶- تعیین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم ، جلسه

آینده روز ۳ شنبه خواهد بود ، دستور دنباله همین لایحه است (مجلس ۲۰ دقیقه قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی -

رضا حکمت